

Racisme valt te bestrijden

Evelien Tonkens – 21/10/09, 14:15

Door vijf soorten te onderscheiden, bevechten we racisme beter. Maar ervaringsracisme valt het moeilijkst te bestrijden

Nu het racisme steeds manifester onder ons is, is precieze analyse nodig, ten behoeve van meer gerichte bestrijding. De recente interviews met PVV-stemmers door de NRC, bieden daartoe bruikbaar materiaal. Er zijn minstens vijf soorten racisme te vinden onder de twintig geïnterviewden. Sommige varianten zijn met informatie te bestrijden, andere met begrip en effectiever beleid en weer andere met meer positieve interculturele ontmoetingen.

Ignoracisme

Het gemakkelijkst te bestrijden is ignoracisme: racisme gebaseerd op feitelijke onjuistheden. Zoals: 'Ik houd mijn hart vast als er een islamitische partij komt. Die krijgt dan de meerderheid en dan kunnen we het shaken.' Of: 'Het gros van de moslims dat hier komt, is uitgehuwelijkt.'

Hiertegen zijn informatiecampagnes raadzaam, die duidelijk maken dat moslims in Nederland een kleine minderheid zijn, en dat hoogstens een kwart wordt uitgehuwelijkt (vrom.nl).

Gastverwarringsracisme

De tweede soort, gastverwarringsracisme, is ook gebaseerd op een feitelijk misverstand: dat veel nieuwe Nederlanders hier te gast zijn. Wie zich misdraagt, moet weg, is de redenering, want 'je mag de geboden gastvrijheid niet misbruiken'. Deze mensen weten blijkbaar niet dat de meeste nieuwe Nederlanders geen gast, maar medeburger zijn.

Pragmatische racisten

Ten derde zijn er pragmatische racisten, die eigenlijk alle criminelen en etters weg willen hebben, ongeacht etnische afkomst, maar zich om pragmatische redenen beperken tot wie in hun visie uitgezet kunnen worden. 'Nederlanders die zich misdragen moeten worden aangepakt, zeker. Maar die kun je het land niet uitzetten. Maar zo'n jongen met een negroïde uiterlijk die een winkel berooft, wel.'

Blinde-haattracisme

Tegen de vierde soort, blinde-haattracisme, helpt informatie niet. Het gaat om blinde haat tegen een bevolkingsgroep, ongeacht wat deze doet of zegt. Zelfs als deze het toonbeeld is van de hardwerkende Nederlander. 'Ik reken niet af bij een kassa waar een hoofddoekje zit. Ik heb meegemaakt dat er bij de Jumbo vijf moslims met een hoofddoek zaten en één Hindoestaan. Bij die Hindoestaan stond een rij van vijftig mensen. Ik zeg tegen die manager: 'We zijn een christelijk gereformeerde gemeente. Mensen zijn hier niet van gediend.'

Achter deze haat gaat vast groot leed en frustratie schuil over heel andere dingen. De man die dit zegt, is een chronisch zieke WAO'er, wiens ouders zouden zijn gestorven door medische fouten. Hier helpen eerder begrip en ontwarring. Inderdaad allemaal heel akelig, maar niet de schuld van immigranten.

Er zijn ook PVV-stemmers die deze vier vormen van racisme weerzinwekkend vinden. Dat zijn vaker mensen die eerder links of soms VVD stemden, terwijl de aanhangers van de eerste drie standpunten

vaker van conservatief rechts komen. 'Het gaat mij niet om bevolkingsgroepen, ik wil gewoon dat iedereen in Nederland zich correct gedraagt', is een typerende uitspraak voor deze groep. Vervolgens komt men met concrete, soms systematische negatieve ervaringen met nieuwe Nederlanders die zich niet gedroegen. Reële ervaringen van overlast en criminaliteit.

Marokkaans-Nederlandse jongens die een shagje vroegen, en toen ze het niet kregen in iemands nek spuugden. Antillianen in de wijk 'die de hele tijd op straat hingen. Zeiken tegen winkels aan. Feesten, keiharde muziek. De politie kwam nooit als je ze belde.' Of: 'In het verzorgingshuis waar ik werk, zijn veel inbraken. Helaas, allemaal Marokkaanse mensen.' Vrouwen die op straat voor kankerhoer worden uitgemaakt.

Ervaringsracisme

Deze ervaringen zijn reëel en je erover beklagen is niet racistisch. Daaruit concluderen dat de moslims of de migranten zo zijn of doen, is wel racistisch. Dit ervaringsracisme is het moeilijkst te bestrijden. Deze mensen zijn best goed geïnformeerd, alleen hebben ze reële negatieve ervaringen. Hier helpt eerder erkenning en bestrijding van hun problemen, gecombineerd met positieve ervaringen.

Door deze vijf soorten te onderscheiden, kunnen we racisme effectiever en gericht bestrijden. Bovendien kunnen alle politieke partijen het hunne doen om PVV'ers terug te halen. Linkse partijen door reële problemen met immigratie te erkennen en te bestrijden. Rechtse partijen door betere informatie te geven over de aard en omvang van migratie en moslims, teneinde irreële voorstellingen over een moslimtsunami te ontkrachten.

En door te laten zien dat er veel reële problemen zijn, waarvoor geen schuldigen zijn aan te wijzen, maar waar veel nieuwe Nederlanders ook last van hebben.

Aan de slag!